

AANGENOMEN TEKSTEN

P8_TA(2017)0086

Zimbabwe, de zaak van pastor Evan Mawarire

Resolutie van het Europees Parlement van 16 maart 2017 over Zimbabwe, de zaak van dominee Evan Mawarire en andere gevallen van beperking van de vrijheid van meningsuiting (2017/2608(RSP))

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Zimbabwe,
- gezien de plaatselijke verklaring van de EU van 30 juni 2016 over lokaal bestuur,
- gezien de plaatselijke verklaring van de EU van 12 juli 2016 over geweld,
- gezien de gezamenlijke plaatselijke verklaring van de EU van 9 maart 2017 over de ontvoering van Itai Dzamara,
- gezien de persverklaring van de Zimbabwaanse mensenrechtencommissie over publieke protesten en politieoptreden,
- gezien Besluit (GBVB) 2016/220 van de Raad van 15 februari 2016¹ tot verlenging van de beperkende maatregelen van de EU tegen Zimbabwe tot 20 februari 2017,
- gezien de verklaring van de hoge vertegenwoordiger namens de EU van 19 februari 2014 over de herziening van de betrekkingen tussen de EU en Zimbabwe,
- gezien het algemeen politiek akkoord dat in 2008 is ondertekend door de drie grootste politieke partijen, te weten ZANU PF, MDC-T en MDC,
- gezien de conclusies van de Europese Raad over Zimbabwe van 23 juli 2012 en het Uitvoeringsbesluit 2012/124/GBVB van de Raad van 27 februari 2012 tot uitvoering van Besluit 2011/101/GBVB betreffende beperkende maatregelen tegen Zimbabwe²,
- gezien het Afrikaanse Handvest van de rechten van de mens en de volkeren van juni 1981, dat door Zimbabwe is geratificeerd,
- gezien de richtsnoeren van de EU tot bevordering en bescherming van de vrijheid van

¹ PB L 40 van 17.2.2016, blz. 11.

² PB L 54 van 28.2.2012, blz. 20.

godsdienst en levensovertuiging,

- gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van december 1948,
 - gezien de grondwet van Zimbabwe,
 - gezien de Overeenkomst van Cotonou,
 - gezien artikel 135, lid 5, en artikel 123, lid 4, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de bevolking van Zimbabwe al vele jaren lijdt onder een door president Mugabe geleid autoritair regime, dat zijn macht behoudt door middel van corruptie, geweld, door onregelmatigheden geplaagde verkiezingen en een meedogenloos veiligheidsapparaat; overwegende dat de bevolking van Zimbabwe al tientallen jaren geen werkelijke vrijheid heeft gekend en dat veel mensen van onder de dertig daarom uitsluitend in armoede en met gewelddadige onderdrukking hebben geleefd;
- B. overwegende dat #ThisFlag, een onafhankelijke beweging op de sociale media die is opgericht door dominee Evan Mawarire en mensenrechtenverdedigers in Harare, de frustratie van de burgers over het regime van Mugabe heeft gekatalyseerd in de protesten van het afgelopen jaar tegen de laksheid van de regering om corruptie, straffeloosheid en armoede aan te pakken; overwegende dat dominee Mawarire de regering heeft opgeroepen de falende economie aan te pakken en de mensenrechten te eerbiedigen; overwegende dat de #ThisFlag-beweging steun heeft gekregen van kerken en de middenklasse, die tot dan de neiging hadden zich afzijdig te houden van straatpolitiek;
- C. overwegende dat dominee Evan Mawarire reeds werd gearresteerd op beschuldiging van het aanzetten tot publiek geweld, in juli 2016 werd vrijgelaten en daarna Zimbabwe dezelfde maand nog heeft verlaten uit angst voor zijn veiligheid en die van zijn gezin;
- D. overwegende dat dominee Evan Mawarire op 1 februari 2017 op de luchthaven van Harare werd gearresteerd bij zijn terugkeer naar Zimbabwe; overwegende dat hij in eerste instantie werd beschuldigd van "het ondermijnen van een grondwettelijke regering" in de zin van artikel 22 van de wet inzake strafvordering, een strafbaar feit waarop een gevangenisstraf van maximaal 20 jaar staat; overwegende dat op 2 februari 2017 een beschuldiging werd toegevoegd, namelijk belediging van de vlag op grond van artikel 6 van de wet betreffende de vlag van Zimbabwe; overwegende dat dominee Mawarire pas na negen dagen opsluiting op borgtocht werd vrijgelaten;
- E. overwegende dat de Zimbabwaanse mensenrechtencommissie in een publieke verklaring haar ernstige bezorgdheid heeft geuit over de wreedheid en het gewelddadig optreden van de politie, waarbij zij preciseerde dat de grondrechten van de manifestanten werden geschonden, en de Zimbabwaanse autoriteiten heeft opgeroepen deze zaak te onderzoeken en de daders voor de rechter te brengen;
- F. overwegende dat Itai Dzamara, een journalist en politiek activist, op 9 maart 2015 door vijf niet geïdentificeerde mannen in een kapperszaak in Harare werd ontvoerd; overwegende dat het Hooggerechtshof de regering heeft opgedragen te zoeken naar Dzamara en om de veertien dagen aan het Hooggerechtshof verslag uit te brengen over de vorderingen, totdat geweten is waar Dzamara zich bevindt; overwegende dat tot op heden niets bekend is over het lot van de heer Dzamara;

- G. overwegende dat Promise Mkwananzi, de leider van #Tajamuka, een sociale beweging die gelinkt is aan de "blijf-weg-dag" in juli, werd gearresteerd en beschuldigd van het aanzetten tot openbare geweldpleging vóór de oproep tot "shutdown 3.0" op 31 augustus 2016, en op borgtocht werd vrijgelaten; overwegende dat een andere activist van #Tajamuka, mevrouw Linda Masarira, die al eens in mei 2015 werd gearresteerd en vervolgens op borgtocht werd vrijgelaten, opnieuw werd gearresteerd tijdens de protesten in juli 2016;
- H. overwegende dat de beperkende maatregelen van de EU tegen het Zimbabwaanse regime in februari 2017 zijn verlengd tot 20 februari 2018; overwegende dat de bevrozing van activa en het reisverbod van toepassing blijven op president Mugabe, op Grace Mugabe en op de Zimbabwaanse defensie-industrie; overwegende dat er een wapenembargo van kracht blijft; overwegende dat de EU haar beperkingen voor 78 personen en 8 entiteiten heeft opgeheven;
- I. overwegende dat Zimbabwe de Overeenkomst van Cotonou heeft ondertekend en dat in artikel 9 van deze overeenkomst is bepaald dat eerbiediging van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden een essentieel onderdeel vormt van de ACS-EU-samenwerking;
- J. overwegende dat in het kader van het elfde Europees Ontwikkelingsfonds 234 miljoen EUR is toegewezen aan het nationaal indicatief programma voor Zimbabwe voor de periode 2014-2020, waarbij drie belangrijke sectoren centraal staan, te weten gezondheid, op de landbouw gebaseerde economische ontwikkeling en bestuur en institutionele opbouw;
1. betreurt de arrestatie van dominee Evan Mawarire; benadrukt dat zijn vrijlating op borgtocht niet volstaat en dat de politiek gemotiveerde aanklachten tegen hem volledig moeten worden ingetrokken;
 2. roept de Zimbabwaanse autoriteiten op ervoor te zorgen dat het strafrechtstelsel niet wordt misbruikt om mensenrechtenactivisten als dominee Evan Mawarire te viseren, te pesten of te intimideren;
 3. is van oordeel dat de vrijheid van vergadering, vereniging en meningsuiting essentiële onderdelen zijn van elke democratie; benadrukt dat het geweldloos uiten van een mening een grondwettelijk recht van alle Zimbabwaanse burgers is en herinnert de autoriteiten aan hun verplichting om de rechten van alle burgers te beschermen;
 4. is ernstig bezorgd over meldingen van mensenrechtenorganisaties van politiek geweld, alsook van beperkingen voor en intimidatie van mensenrechtenverdedigers; betreurt dat sinds de vorige verkiezingen en de goedkeuring van de nieuwe grondwet in 2013 weinig vooruitgang is geboekt op het gebied van de rechtsstaat en in het bijzonder inzake de verbetering van de mensenrechtensituatie;
 5. roept de Zimbabwaanse autoriteiten op te achterhalen waar de heer Dzamara zich bevindt en ervoor te zorgen dat degenen die verantwoordelijk zijn voor zijn ontvoering voor de rechter worden gebracht; wijst erop dat het geweldloos uiten van een mening een grondwettelijk recht van alle Zimbabwaanse burgers is en dat het de verplichting van de autoriteiten is de rechten van alle burgers te beschermen;
 6. uit tevens zijn bezorgdheid over de zaak van mevrouw Linda Masarira, die werd

veroordeeld wegens openbare geweldpleging naar aanleiding van de nationale staking op 6 juli 2016; dringt er bij de regering van Zimbabwe op aan zich terughoudend op te stellen en de mensenrechten van alle Zimbabweaanse burgers te eerbiedigen, met inbegrip van het recht op vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vergadering; herinnert de regering aan haar verantwoordelijkheden wat betreft de eerbiediging, de naleving en het niet ondermijnen van de grondwet, en wat betreft het onpartijdig ten dienste staan van alle Zimbabweaanse burgers, zonder enige uitzondering;

7. verzoekt de EU-delegatie in Harare haar steun te blijven verlenen aan Zimbabwe om de mensenrechtensituatie te verbeteren en de mogelijkheden te verkennen om een verkiezingswaarnemingsmissie van de EU te vergemakkelijken;
8. benadrukt eens te meer hoe belangrijk het voor de EU is om in het kader van de Overeenkomst van Cotonou een politieke dialoog te starten met de Zimbabweaanse autoriteiten, en daarbij te bevestigen dat de EU vastbesloten is de lokale bevolking te ondersteunen;
9. dringt erop aan dat de EU erop toeziet dat de steun voor Zimbabwe in het kader van het nationaal indicatief programma effectief wordt besteed binnen de betreffende sectoren, en verzoekt de regering van Zimbabwe de Commissie ongehinderd toegang te verlenen tot door de EU gefinancierde projecten en zich meer open te stellen voor technische ondersteuning bij gezamenlijk overeengekomen projecten en programma's;
10. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de EDEO, de regering en het parlement van Zimbabwe, de regeringen van de Ontwikkelingsgemeenschap van zuidelijk Afrika en de Afrikaanse Unie.